

RÅDETS REKOMMENDATION

av den 12 juli 2005

om de allmänna riktlinjerna för medlemsstaternas och gemenskapens ekonomiska politik
(2005–2008)

(2005/601/EG)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD UTFÄRDAR DENNA
REKOMMENDATION

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 99.2 i detta,

med beaktande av kommissionens rekommendation,

med beaktande av diskussionen i Europeiska rådet den 16 och 17 juni 2005, och

av följande skäl:

Europaparlamentet har antagit en resolution om kommissionens rekommendation.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS FÖLJANDE.

INLEDNING

Europeiska rådet i mars 2005 **gjorde en nystart för Lissabonstrategin för tillväxt och sysselsättning i Europa** ⁽¹⁾. Genom att fatta detta beslut har stats- och regeringscheferna givit ett klart besked om unionens prioriteringar för de närmaste åren. Europa måste ännu mer inrikta sin politik på tillväxt och sysselsättning för att uppnå Lissabonmålen mot bakgrund av en sund makroekonomisk politik och inom en ram för social sammanhållning och hållbar miljö som är av avgörande betydelse för Lissabonstrategin.

Särskild tonvikt bör läggas vid genomförandet av Lissabonagen-
dan. För att dessa mål skall kunna nås måste EU i högre grad än tidigare mobilisera alla tillgängliga resurser på nationell nivå och gemenskapsnivå så att synergieffekterna kan utnyttjas bättre. Genom att parter som berörs av dessa frågor involveras kan medvetandet höjas om behovet av strukturreformer och en

makroekonomisk politik för tillväxt och stabilitet, kvaliteten i genomförandet förbättras och känslan av egenansvar för Lissabonstrategin ökas.

Dessa allmänna riktlinjer för den ekonomiska politiken avspeglar därför nystarten för Lissabonstrategin och inriktas på den ekonomiska politikens bidrag till högre tillväxt och mer sysselsättning. I avsnitt A i dessa allmänna riktlinjer för den ekonomiska politiken behandlas hur den makroekonomiska politiken kan bidra i detta avseende. Avsnitt B är inriktat på de åtgärder och den politik som medlemsstaterna bör genomföra för att förbättra kunskap och innovation för tillväxt och göra Europa mer attraktivt att investera och arbeta i. I enlighet med slutsatserna från Europeiska rådet i Bryssel den 22 och 23 mars 2005 bör de allmänna riktlinjerna för den ekonomiska politiken, som ett allmänt instrument för att samordna den ekonomiska politiken, även i fortsättningen omfatta hela skalan av makro- och mikroekonomisk politik samt sysselsättningspolitik eftersom dessa påverkar varandra; genom de allmänna riktlinjerna för den ekonomiska politiken kommer det att sörjas för allmän ekonomisk samstämmighet mellan de tre dimensionerna av strategin. De nuvarande multilaterala kontrollbestämmelserna för de allmänna riktlinjerna för den ekonomiska politiken kommer även i fortsättningen att gälla.

Dessa riktlinjer skall gälla för alla medlemsstater och för gemenskapen. De bör främja enhetlighet bland de reformer som ingår i de nationella reformprogrammen som medlemsstaterna har upprättat och kommer att kompletteras av gemenskapens Lissabonprogram 2005–2008 som omfattar alla åtgärder som skall vidtas på gemenskapsnivå för tillväxt och sysselsättning. Vid genomförande av alla berörda delar av dessa riktlinjer bör integrering av ett jämställdhetsperspektiv beaktas.

LÄGET I EU:S EKONOMI

Den ekonomiska verksamheten i EU som hade återhämtat sig sedan mitten av 2003 förlorade kraft under andra halvan av 2004 på grund av yttre faktorer som höga och instabila oljepriser, avstannandet av världshandelns utvidgning och eurons ökande värde. Bristen på återhämtningsförmåga i vissa europeiska ekonomier kan delvis också ha sitt ursprung i bestående strukturella svagheter. Verklig BNP-tillväxt förväntas fortsätta på en blygsam nivå under 2005 men överföringen från 2004, som var lägre än förväntat, kommer oundvikligen att påverka det övergripande årliga genomsnittet. Den inhemska efterfrågens bidrag till återhämtningen har hittills varit ojämnt i medlemsstaterna men en gradvis förstärkning förväntas under året, med stöd av gynnsamma finansieringsvillkor (bland annat låga rea-
lräntor) och kontrollerat inflationstryck.

⁽¹⁾ Slutsatser från Europeiska rådets möte i mars 2005. Se Internet (http://ue.eu.int/cms3_fo/showPage.asp?lang=sv&id=1&mode=g&name=).

Den ekonomiska återhämtningen har i hög grad varit beroende av förnyad global tillväxt och en snabb ökning av världshandeln. När den globala tillväxtcykeln når sin kulmen och absorberar de dämpande effekterna av högre världsmarknadspriser på olja blir det i än högre grad den inhemska efterfrågan i EU som skall ge kraftigare impulser till återhämtningen. Strukturpolitik och makropolitik behöver begrundas mot bakgrund av ökande råvarupriser, särskilt på olja, och tillbakapressade priser på industrivaror. En återgång till potentiella tillväxtnivåer i EU beror därför till stor del på ett ökat förtroende bland företag och konsumenter samt på en gynnsam global ekonomisk utveckling, inklusive oljepriser och växelkurser. Med tanke på detta är det viktigt att den ekonomiska politiken inger förtroende och därmed bidrar till att skapa förhållanden för starkare inhemsk efterfrågan och ökad sysselsättning på kort sikt och att struktur-reformer bidrar till en expansion av tillväxtpotentialen på medellång sikt.

Arbetslösheten förväntas minska, om än långsamt, och väntas under 2006 uppgå till 8,7 %. Den uppskattade allmänna sysselsättningsgraden var 63 % i EU-25 år 2003, vilket är betydligt lägre än det överenskomna målet 70 %. Utvecklingen i riktning mot målet om en 60-procentig sysselsättningsgrad för kvinnor har varit långsam; den uppgår nu till 55,1 % i EU-25, men förväntas öka. Sysselsättningsgraden för äldre arbetstagare, som ökat till något över 40,2 %, ligger längst från målet, som satts till 50 % år 2010. Samtidigt har resultaten när det gäller att förbättra kvaliteten i arbetet varit blandade, och den ekonomiska nedgången har skärpt problemen när det gäller social integration. Efter flera års tillbakagång ökar nu långtidsarbetslösheten åter, och det verkar osannolikt att denna utveckling skall kunna vändas inom den närmaste framtiden.

Den långsamma takten i EU:s ekonomiska återhämtning är fortfarande en källa till oro. EU:s ekonomi är i dag i flera avseenden längre från målet att bli världens mest konkurrenskraftiga ekonomi än vad som var fallet i mars 2000. Mot denna bakgrund har klyftan mellan Europas och dess ekonomiska partners tillväxtpotential inte minskat i någon hög grad.

— Den främsta förklaringen till de sämre resultaten för EU:s ekonomi är att **arbetskraftsdeltagandet fortsatt är relativt lågt**. Åtgärder från medlemsstaternas sida har gjort att sysselsättningsgraden stigit från 61,9 % år 1999 till 63 % år 2003. Det krävs dock fortfarande avsevärda förbättringar – särskilt när det gäller unga och äldre arbetstagare – om Lissabonmålen skall kunna nås.

— Den andra huvudförklaringen till EU:s dåliga resultat hänger samman med den **låga produktivitetstillväxten**. Produktivitetstillväxten har under flera årtionden haft tendens att försvagas.

AVSNITT A

EN TILLVÄXT- OCH SYSSELSÄTTNINGSSINRIKTAD MAKROEKONOMISK POLITIK ⁽¹⁾

A.1 En makroekonomisk politik som skapar förutsättningar för ökad tillväxt och sysselsättning

Säkerställa ekonomisk stabilitet i syfte att öka sysselsättningen och höja tillväxtpotentialen

En balanserad ekonomisk expansion och ett fullständigt förverkligande av den befintliga tillväxtpotentialen måste underbyggas av en sund makroekonomisk politik. En sådan politik är också av central betydelse när det gäller att skapa de rambetingelser som främjar tillfredsställande spar- och investeringsnivåer samt en starkare inriktning på investeringar i kunskap och innovation i syfte att ställa in ekonomin på en kurs som leder till en hållbar och icke-inflatorisk ökning av tillväxt och sysselsättning. Detta bör vara en hjälp till att upprätthålla gynnsamma långfristiga räntenivåer och bidra till en rimlig växelkursutveckling. Företag och enskilda måste, när de planerar för framtiden, kunna lita på att prisstabiliteten kommer att bibehållas.

Penningpolitiken kan bidra till detta genom att eftersträva prisstabilitet och, med förbehåll för detta mål, genom att understödja andra delar av den allmänna ekonomiska politiken som rör tillväxt och sysselsättning. För nya medlemsstater är det viktigt att penningpolitiken bidrar till att uppnå en hållbar real – och nominell – konvergens. Växelkursordningar utgör en viktig del av den övergripande ekonomiska och monetära politiken och bör inriktas på att uppnå real och hållbar nominell konvergens. Deltagande i ERM2 i ett lämpligt skede efter anslutningen bör vara en hjälp i dessa strävanden. Ytterligare en utmaning för vissa av dessa medlemsstaters makroekonomiska politik är att hålla bytesbalansunderskottet inom sådana gränser att en sund extern finansiering kan säkerställas. I detta avseende kommer det att krävas en återhållsam finanspolitik för att minska underskottet i bytesbalansen.

⁽¹⁾ Vid genomförandet av de nedan angivna riktlinjerna för politiken bör medlemsstaterna observera att de landsspecifika rekommendationer som fastställts i samband med rådets rekommendation av den 26 juni 2003 om de allmänna riktlinjerna för medlemsstaternas och gemenskapens ekonomiska politik (perioden 2003–2005) och som kompletterats och uppdaterats i samband med rådets rekommendation av den 5 juli 2004 om 2004 års uppdatering av riktlinjerna fortfarande gäller som bakgrundsreferenser.

Genom att sörja för sunda offentliga finanser ger man de automatiska budgetstabilisatorerna möjlighet att under konjunkturcykeln verka fritt och symmetriskt i syfte att stabilisera produktionstillväxten på en högre och hållbar nivå. För de medlemsstater som redan uppnått sunda offentliga finanser består utmaningen i att bevara det läget. För de övriga medlemsstaterna är det av avgörande betydelse att vidta alla de korrigeringar som är nödvändiga för att uppnå de medelfristiga målen för de offentliga finanserna, i synnerhet om de ekonomiska villkoren förbättras, för att på så sätt undvika en konjunkturförstärkande politik och skapa ett läge där de automatiska stabilisatorerna under konjunkturcykeln får tillräckligt spelrum före nästa konjunkturavsmattning. I enlighet med Ekofinrapporten om att förbättra genomförandet av stabilitets- och tillväxtpakten som godkändes av Europeiska rådet den 22 och 23 mars 2005 bör de enskilda medlemsstaternas medelfristiga mål för de offentliga finanserna differentieras med hänsyn till skillnaderna i situationer och utveckling i ekonomiskt och statsfinansiellt hänseende samt de finanspolitiska riskerna för de offentliga finansernas hållbarhet, bland annat inför kommande demografiska förändringar. Kraven på medlemsstaterna i euroområdet gäller även medlemsstater som deltar i ERM2.

Riktlinje nr 1. För att säkerställa ekonomisk stabilitet för hållbar tillväxt: 1. I överensstämmelse med stabilitets- och tillväxtpakten bör medlemsstaterna iakttä sina medelfristiga mål för de offentliga finanserna. Så länge detta mål inte uppnåtts, bör de vidta alla nödvändiga korrigeringar åtgärder för att nå det. Medlemsstaterna bör undvika en konjunkturförstärkande finanspolitik. Det är dessutom nödvändigt att de medlemsstater som har alltför stort underskott vidtar verkningfulla åtgärder för att snabbt korrigera detta. 2. Medlemsstater vars bytesbalansunderskott riskerar att bli ohållbara bör sträva efter att åtgärda dem genom strukturreformer, främja konkurrenskraften gentemot omvärlden och vid behov bidra till korrigeringen genom finanspolitiska åtgärder. Se också den integrerade riktlinjen "Bidra till en dynamisk och fungerande ekonomisk och monetär union" (nr 6).

Trygga långsiktig ekonomisk hållbarhet mot bakgrund av Europas åldrande befolkning

Europas åldrande befolkning utgör ett allvarligt hot mot den långsiktiga hållbarheten i Europeiska unionens ekonomi. Enligt de senaste beräkningarna kommer EU:s befolkning i arbetsför ålder (15–64) år 2050 att ha krympt med 18 % jämfört med 2000 och antalet personer över 65 att ha ökat med 60 %. Detta innebär inte bara högre försörjningskvoter utan det kan också, om åtgärder inte vidtas nu för att trygga långsiktig finanspolitisk hållbarhet, medföra en högre skuldbörda, på grund av ökningen av de åldersrelaterade offentliga utgifterna och lägre potentiell produktion per capita, på grund av en minskad befolkning i arbetsför ålder och framtida svårigheter med att finansiera pensions-, socialförsäkrings- samt hälso- och sjukvårdssystemen.

Medlemsstaterna bör motverka de ekonomiska följderna av en åldrande befolkning genom att, som en del av den väletablerade tredelade strategin för att hantera budgetkonsekvenserna av en åldrande befolkning, sträva efter en tillfredsställande skuldminskningstakt och ge incitament för att höja sysselsättningsgraden och arbetskraftsutbudet i syfte att kompensera för den framtida minskningen av antalet personer i arbetsför ålder. Trots ökningen nyligen till 63 % 2003 visar den fortfarande relativt låga sysselsättningsgraden att Europa har en reserv av outnyttjad arbetskraft. Det finns alltså ett avsevärt utrymme för ytterligare förbättringar, särskilt bland kvinnliga, yngre och äldre arbetstagare. I överensstämmelse med denna strategi är det också nödvändigt att modernisera de sociala trygghetssystemen för att se till att de är finansiellt hållbara, ger incitament till den befolkning som är i arbetsför ålder att aktivt delta på arbetsmarknaden och att de samtidigt uppfyller målet att vara tillgängliga och tillräckliga. I synnerhet kan ett bättre samspel mellan de sociala trygghetssystemen och arbetsmarknaderna undanröja snedvridningar och, med tanke på den ökade förväntade livslängden, uppmuntra till ett längre arbetsliv.

Riktlinje nr 2. För att trygga ekonomisk och finanspolitisk hållbarhet som en grund för ökad sysselsättning bör medlemsstaterna, med tanke på de beräknade kostnaderna för den åldrande befolkningen, göra följande: 1. I tillfredsställande takt minska den offentliga skulden för att stärka de offentliga finanserna. 2. Reformera och förstärka pensions-, socialförsäkrings- och hälso- och sjukvårdssystemen för att se till att de är finansiellt hållbara, socialt tillräckliga och tillgängliga. 3. Vidta åtgärder för att öka deltagandet på arbetsmarknaden och höja arbetskraftsutbudet särskilt bland kvinnliga, yngre och äldre arbetstagare samt främja en livscykelinriktad syn på arbete för att öka antalet arbetstimmar i ekonomin. Se också den integrerade riktlinjen "Främja en livscykelinriktad syn på arbete" (nr 18 och 4, 19, 21).

Främja en tillväxt- och sysselsättningsorienterad samt effektiv resursfördelning

Väl utformade skatte- och utgiftssystem som främjar en effektiv resursfördelning är nödvändiga för att den offentliga sektorn till fullo skall kunna bidra till tillväxt och sysselsättning utan att äventyra målsättningen med ekonomisk stabilitet och hållbarhet. Detta kan uppnås genom en omfördelning av utgifter till tillväxtfrämjande områden som forskning och utveckling, fysisk infrastruktur, miljövänlig teknik, humankapital och kunskap. Medlemsstaterna kan också bidra till att kontrollera andra utgiftsområden genom utgiftsregler och resultatbudgetering och genom att införa bedömningsmekanismer som säkerställer att enskilda reformåtgärder och övergripande reformpaket är väl utformade. En huvudprioritering för EU:s ekonomi är att se till att skattestrukturerna och deras samspel med bidragssystemen främjar en högre tillväxtpotential genom ökad sysselsättning och ökade investeringar.

Riktlinje nr 3. För att främja en tillväxt- och sysselsättningsorienterad samt effektiv resursfördelning bör medlemsstaterna, utan att det påverkar tillämpningen av riktlinjerna för ekonomisk stabilitet och hållbarhet, justera sammansättningen av de offentliga utgifterna så, att ökad tonvikt läggs vid tillväxtfrämjande områden i enlighet med Lissabonstrategin, anpassa skattestrukturerna för att höja tillväxtpotentialen, sörja för att det finns mekanismer för att bedöma förhållandet mellan offentliga utgifter och uppnåendet av politiska mål och sörja för övergripande samstämmighet mellan reformpaketen. Se också den integrerade riktlinjen "Främja en hållbar resursanvändning och stärka synergierna mellan miljöskydd och tillväxt" (nr 11).

Se till att löneutvecklingen bidrar till tillväxt och stabilitet och kompletterar strukturreformerna

Löneutvecklingen kan bidra till stabila makroekonomiska förhållanden och till en sysselsättningsfrämjande kombination av politiska åtgärder, förutsatt att reallöneökningarna ligger i linje med produktivitetstillväxten på medellång sikt och ger utrymme för en lönsamhetsnivå som möjliggör produktivitets-, kapacitets- och sysselsättningsökande investeringar. Detta förutsätter att tillfälliga faktorer, t.ex. en produktivitetsvariation till följd av konjunkturmässiga faktorer eller en tillfällig höjning av den allmänna inflationstakten, inte tillåts leda till en ohållbar löneuppgång och att löneutvecklingen återspeglar förhållandena på den lokala arbetsmarknaden.

Med tanke på att olje- och råvarupriserna fortsätter att pressas uppåt krävs det att man är vaksam på de verkningar som löneuppgörelser och ökade arbetskraftskostnader har på prisstabilitet och priskonkurrens. Det är glädjande att denna indirekta effekt hittills inte har observerats. Dessa frågor bör beaktas under den fortsatta dialogen och det fortsatta informationsutbytet mellan de finans- och penningpolitiska myndigheterna och arbetsmarknadens parter genom den makroekonomiska dialogen.

Riktlinje nr 4. För att se till att löneutvecklingen bidrar till makroekonomisk stabilitet och tillväxt och för att höja sin anpassningsförmåga bör medlemsstaterna främja skapandet av lämpliga ramvillkor för löneförhandlingsystemen med full respekt för arbetsmarknadsparternas roll, i syfte att gynna en utveckling av nominella löner och arbetskraftskostnader som är förenlig med prisstabilitet och ligger i linje med produktivitetstillväxten på medellång sikt, med beaktande av kompetensskillnader och lokala arbetsmarknadsförhållanden. Se också den integrerade riktlinjen "Sörja för en sysselsättningsfrämjande utveckling av arbetskostnader och mekanismer för fastställande av löner" (nr 22).

Främja en samstämmig makroekonomisk politik, strukturpolitik och sysselsättningspolitik

En sund makroekonomisk politik har som funktion att skapa förhållanden som gynnar sysselsättningskapande och tillväxt.

Strukturreformer som är förenliga med sunda offentliga finanser på kort och medellång sikt är nödvändiga för att öka produktiviteten och sysselsättningen på medellång sikt, varigenom tillväxtpotential skapas och förstärks fullt ut. De bidrar också till skattesystemens hållbarhet, makroekonomisk stabilitet och förmåga till återhämtning efter kriser. Samtidigt är en lämplig makroekonomisk politik avgörande för att kunna skörda frukterna av strukturreformerna med avseende på tillväxt och sysselsättning. Ett centralt inslag i medlemsstaternas allmänna ekonomiska strategi är att se till att de har en samstämmig strukturpolitik på olika områden som stöder de makroekonomiska ramarna och tvärtom. Det behövs i synnerhet marknadsreformer för att förbättra ekonomiernas allmänna anpassningsförmåga inför konjunktursvängningar och även inför mer långsiktiga trender såsom globaliseringen och den tekniska utvecklingen. I detta sammanhang bör en insats göras för att reformera skatte- och förmånssystemen i syfte att göra arbete lönsamt och undvika alla eventuella hinder för deltagande på arbetsmarknaden.

Riktlinje nr 5. För att främja större samstämmighet mellan den makroekonomiska politiken, strukturpolitiken och sysselsättningspolitiken bör medlemsstaterna genomföra reformer på såväl arbets- som produktmarknaderna som samtidigt ökar tillväxtpotentialen och stöder de makroekonomiska ramarna genom ökad flexibilitet, produktionsfaktorernas rörlighet och anpassningsförmåga på arbets- och produktmarknaderna som ett svar på globaliseringen, tekniska framsteg, förändringar i efterfrågan och konjunktursvängningar. Medlemsstaterna bör särskilt driva på reformeringen av skatter och bidrag så att incitamenten ökas och arbete lönar sig, öka arbetsmarknadernas anpassningsbarhet genom att kombinera flexibilitet och trygghet i anställningen och förbättra anställbarhet genom att investera i humankapital. Se också den integrerade riktlinjen "Främja flexibilitet i kombination med anställningstrygghet och minska segmenteringen av arbetsmarknaden, med vederbörligt beaktande av den roll som tillkommer arbetsmarknadens parter" (nr 21 och nr 19).

A.2 Ett dynamiskt och väl fungerande euroområde

Behovet av högre tillväxt och sysselsättning är särskilt trängande inom euroområdet med tanke på den senaste tidens blygsamma ekonomiska resultat och den låga potentiella tillväxtnivån (ca 2 % enligt kommissionens beräkningar). I sin senaste vårförutsägelse reviderade kommissionen utsikterna för 2005 nedåt till en tillväxt på 1,6 % inom euroområdet. Ekonomiska skillnader kan öka inom euroområdet vad gäller tillväxt, intern efterfrågan och inflationstryck. Avmattningen av den ekonomiska tillväxten inom euroområdet under den andra halvan av förra året kan tillskrivas såväl yttre faktorer – höga och fluktuerande oljepriser, minskad tillväxt i världshandeln och eurons ökade värde – samt intern stelbenthet. När det gäller de yttre faktorerna, en ogynnsam utveckling av oljepriset och den obalans som kvarstår globalt, utgör de fortsättningsvis betydande risker för att utvecklingen blir sämre.

Avmattningen av den inhemska efterfrågan märks särskilt i euroområdet, där både den privata konsumtionen och investeringarna år 2004 låg betydligt under genomsnittet för EU-25. Avmattningen i den privata konsumtionen verkar ha sin grund i fortsatta farhågor särskilt när det gäller sysselsättningsmöjligheterna (arbetslösheten ligger alltså kring 9 %) liksom inkomstutvecklingen på medellång sikt. Graden av tilltro och avsaknaden av en stabil förbättring på konsumtionssidan har fortsatt att hålla investeringarna nere.

Utmaningen för euroområdet består i att se till att den nuvarande tillväxtpotentialen kan förverkligas och, i än högre grad, att med tiden höja tillväxtpotentialen. Detta sker bäst genom en tillväxt- och stabilitetsinriktad makroekonomisk politik och omfattande strukturreformer. Dessa båda faktorer spelar en särskilt viktig roll för medlemsstaterna i euroområdet och ERM2, eftersom de har en avsevärd inverkan på deras förmåga att anpassa sig till chocker med asymmetrisk effekt och därmed på hela euroområdets ekonomiska återhämtningsförmåga. Dessutom påverkar det ekonomiska resultatet och politiken i enskilda medlemsstater i euroområdet gemensamma faktorer såsom eurons växelkurs, räntor, prisstabilitet och sammanhållningen inom euroområdet. Allt detta medför att det behövs en effektiv samordning av politiken, både i EU och i euroområdet, för att förbättra tillväxtpotentialen och de ekonomiska resultaten.

Avsaknaden av en nationell ränte- och valutapolitik medför också ett större behov av att uppnå och bibehålla sunda offentliga finanser under hela cykeln vilka ger en tillräcklig marginal för att absorbera verkningarna av konjunkturförändringar eller ekonomiska chocker med asymmetrisk effekt. Strukturpolitiska åtgärder som gynnar en smidig anpassning av priser och löner är ytterst viktiga för att medlemsstaterna i euroområdet skall ha förmåga att snabbt anpassa sig till chocker (som den nuvarande oljeprischocken) och bidra till att undvika en omotiverad inflationsutveckling. En politik som ökar arbetsmarknadernas anpassningsförmåga genom att uppmuntra ett omfattande arbetskraftsdeltagande, yrkesmässig och geografisk rörlighet samt lönesättning och lämpliga reformer på produktmarknaderna är särskilt betydelsefulla i detta avseende.

På kort sikt måste de politiska åtgärderna inom euroområdet stödja den ekonomiska återhämtningen, samtidigt som hållbarhet och stabilitet skyddas på lång sikt. I dagens situation är det viktigt att de samlade åtgärderna stöder förtroendet hos konsumenter och investerare, vilket även innebär fortsatt engagemang för stabilitet på medellång sikt. Budgetpolitiken måste leda till att de offentliga finanserna är förenliga dels med behovet av förberedelse för verkningarna av den åldrande befolkningen, dels med behovet att ge de offentliga utgifterna och inkomsterna en utformning som gynnar den ekonomiska tillväxten.

För att euroområdet skall kunna bidra till en stabil internationell ekonomi och bättre tillvarata sina ekonomiska intressen är det av största vikt att det till fullo fyller sin funktion i det internationella monetära och ekonomisk-politiska samarbetet. Ett

permanent ordförandeskap för eurogruppen kommer att bidra till att samordna medlemsstaternas ståndpunkter, men euroområdets representation utåt måste förbättras med utgångspunkt i ramen för Wienavtalet av den 11 och 12 december 1998, så att euroområdet kan ikläda sig en ledande strategisk roll när det gäller utvecklingen av det globala ekonomiska systemet.

Riktlinje nr 6. För att bidra till en dynamisk och fungerande ekonomisk och monetär union bör medlemsstaterna i euroområdet sörja för en bättre samordning av sin ekonomiska politik och budgetpolitik och särskilt göra följande: 1. Ägna särskild uppmärksamhet åt hållbara offentliga finanser i fullständig förenlighet med stabilitets- och tillväxtpakten. 2. Bidra till sådana politiska åtgärder som stöder den ekonomiska återhämtningen och är förenliga med prisstabiliteten och därigenom ökar förtroendet inom affärsvärlden och hos konsumenter på kort sikt, samtidigt som de överensstämmer med en hållbar tillväxt på lång sikt. 3. Fortsätta sina strukturreformer i syfte att förbättra euroområdets potentiella tillväxt på lång sikt och dess produktivitet, konkurrenskraft och ekonomiska anpassning till asymmetriska chocker och samtidigt ägna särskild uppmärksamhet åt sysselsättningspolitiken. 4. Sörja för att euroområdets inflytande i det globala ekonomiska systemet står i proportion till dess ekonomiska tyngd.

AVSNITT B

MIKROEKONOMISKA REFORMER I SYFTE ATT ÖKA EUROPAS TILLVÄXTPOTENTIAL

Strukturreformer är nödvändiga för att öka EU:s tillväxtpotential och stödja makroekonomisk stabilitet, eftersom de bidrar till den europeiska ekonomins effektivitet och anpassningsförmåga. Produktivitetsvinster uppnås genom konkurrenskraft, investeringar och innovation. För att Europas tillväxtpotential skall kunna öka måste nya arbetstillfällen skapas och produktiviteten öka. Alltsedan mitten av 1990-talet har produktivitetstillväxten i EU minskat markant. Delvis beror denna minskning på ökad sysselsättning bland lågutbildad arbetskraft. Att vända denna trend i produktiviteten är emellertid en allvarig utmaning för unionen, särskilt med tanke på dess åldrande befolkning. Enbart på grund av den åldrande befolkningen beräknas den nuvarande potentiella tillväxttakten minska med nästan hälften. Om levnadsstandarden skall kunna upprätthållas och höjas i framtiden och en hög nivå i fråga om socialt skydd skall kunna tryggas är det därför nödvändigt att öka takten i produktivitetstillväxten och att öka arbetstiden.

B.1 Kunskap och innovation – redskap för hållbar tillväxt

Kunskap inhämtad genom investeringar i forskning och utveckling, innovation och utbildning är en viktig drivkraft för långsiktig tillväxt. Strategier som syftar till att öka investeringarna i kunskap och till en förstärkning av EU-ekonomins innovationsförmåga är centrala delar av Lissabonstrategin för tillväxt och sysselsättning. Därför kommer de nationella och regionala programmen i allt högre grad att inriktas på investeringar inom dessa områden i enlighet med Lissabonmålen.

Öka och förbättra investeringarna i forskning och utveckling för att upprätta det europeiska kunskapsområdet

Forskning och utveckling (FoU) har betydelse för den ekonomiska tillväxten på flera olika sätt. För det första kan FoU bidra till skapandet av nya marknader eller produktionsprocesser. För det andra kan FoU leda till gradvisa förbättringar av redan befintliga produkter och produktionsprocesser. För det tredje ökar FoU ett lands förmåga att tillgodogöra sig ny teknik.

EU avsätter för närvarande cirka 2 % av sin BNP till forskning och utveckling (det varierar dock från mindre än 0,5 % till mer än 4 % av BNP mellan medlemsstaterna), vilket inte är mycket mer än nivån vid tidpunkten för Lissabonstrategins lansering. Dessutom finansieras endast cirka 55 % av utgifterna för forskning i EU av företagssektorn. De blygsamma privata investeringarna i forskning och utveckling har identifierats som en av de huvudsakliga förklaringarna till EU:s eftersläpning i fråga om innovation jämfört med Förenta staterna. Det samlade EU-målet att öka investeringarna i forskning till 3 % av BNP måste nås snabbare. Medlemsstaterna uppmanas att i sina nationella Lissabonprogram redovisa sina målsättningar när det gäller utgifter för forskning och utveckling för 2008 och 2010 och vilka åtgärder som kommer att vidtas för att uppnå målen. Den största utmaningen består i att inrätta rambetingelser och instrument och incitament för företagen att investera i forskning.

De offentliga forskningsanslagen måste utnyttjas på ett effektivare sätt, och banden mellan den offentliga forskningen och den privata sektorn måste bli starkare. Expertcentrum och expertnätverk bör förstärkas, offentliga stödmekanismer användas på ett bättre sätt för att understödja innovation inom den privata sektorn och en bättre hävstångseffekt för offentliga investeringar och modernisering av forskningsinstitutens och universitetens förvaltning bör säkerställas. Det är också viktigt att sörja för att företag verkar i en tillräckligt konkurrenspräglad miljö, eftersom konkurrens är ett viktigt incitament för privata investeringar i innovation. Dessutom måste beslutsamma ansträngningar göras för att öka antalet kvalificerade forskare som är verksamma i Europa, särskilt genom att locka flera studenter till vetenskapliga, tekniska och ingenjörsvetenskapliga utbildningsgrenar och genom att förbättra karriärmöjligheterna och rörligheten för forskare mellan nationer och sektorer och minska hindren för studenter och forskares rörlighet.

Forsknings och utvecklingens internationella dimension bör förstärkas när det gäller gemensam finansiering, utvecklandet av en större kritisk massa på EU-nivå på viktiga områden som kräver avsevärda medel och genom att minska hindren för studenter och forskares rörlighet.

Riktlinje nr 7. För att öka och förbättra investeringarna i forskning och utveckling, särskilt de privata företagens investeringar bekräftas det övergripande målet för 2010 på 3 % av BNP, med en lämplig fördelning mellan privata och offentliga investeringar. Medlemsstaterna kommer att fastställa specifika mellanliggande nivåer. Medlemsstaterna bör vidareutveckla de åtgärder på olika områden som syftar till att främja forskning och utveckling, särskilt de privata företagens forskning och utveckling, genom att göra följande: 1. Förbättra rambetingelserna och genom att se till att företagen verkar i en tillräckligt konkurrensutsatt och attraktiv miljö. 2. Effektivare använda de offentliga utgifterna för forskning och utveckling och utveckla offentlig-privata partnerskap. 3. Utveckla och förstärka kompetenscentrum vid institutioner för högre utbildning och forskning i medlemsstaterna och att inrätta nya sådana vid behov, förbättra samarbete och tekniköverföring mellan offentliga forskningsinstitut och privata företag. 4. Utveckla och bättre använda incitament för att öka den privata sektorns forskning och utveckling. 5. Modernisera forskningsinstitutens och universitetens förvaltning. 6. Sörja för att det finns tillräckligt många kvalificerade forskare genom att locka fler studenter till vetenskapliga, tekniska och ingenjörsvetenskapliga utbildningsgrenar och genom att förbättra karriärmöjligheterna och rörligheten för forskare och utvecklingspersonal inom Europa, internationellt och mellan sektorer.

Underlätta innovation

Dynamiken i den europeiska ekonomin är i högsta grad beroende av dess innovationsförmåga. Det måste finnas ekonomiska rambetingelser för innovation. Detta innebär att det måste finnas väl fungerande finans- och produktmarknader liksom effektiva och överkomliga medel för att se till att immateriella rättigheter respekteras. Innovationer introduceras ofta på marknaden av nya företag som kan ha svårt att få finansiering. Åtgärder för att uppmuntra inrättandet av innovationsföretag och deras tillväxt, inbegripet förbättrad tillgång till finansiering, bör därför främja innovationsverksamheten. Spridning av teknik och en politik som på ett bättre sätt integrerar nationell innovation och nationella utbildningssystem kan främjas genom utveckling av innovationscentrum och innovationsnätverk liksom av stödtjänster för innovation som är inriktade på små och medelstora företag. Kunskapsöverföring via rörlighet för forskare, utländska direktinvesteringar eller importerad teknik är särskilt fördelaktig för länder och regioner som släpar efter i utvecklingen.

Riktlinje nr 8. För att underlätta alla former av innovation bör medlemsstaterna inrikta sig på följande: 1. Förbättra stödtjänster för innovation, särskilt för spridning och tekniköverföring. 2. Inrätta och utveckla innovationscentrum, innovationsnätverk och inkubatorer där universitet, forskningsinstitutioner och företag kan mötas, även på regional och lokal nivå, för att bidra till att överbrygga den tekniska klyftan mellan regionerna. 3. Stimulera kunskapsöverföring över gränserna, även från utländska direktinvesteringar. 4. Främja offentlig upphandling av innovativa produkter och tjänster. 5. Förbättra tillgången till inhemsk och internationell finansiering. 6. Effektiva och överkomliga medel för att se till att immateriella rättigheter respekteras.

Spridning av informations- och kommunikationsteknik (IKT), i linje med målen och åtgärderna i det kommande i2010-initiativet, är också ett viktigt sätt att öka produktiviteten och därigenom den ekonomiska tillväxten. EU har inte varit i stånd att dra full nytta av fördelarna med den ökade produktionen och användningen av IKT. Det är ett uttryck för att det fortfarande investeras för lite i IKT och att det finns institutionella begränsningar och organisatoriska problem förbundna med införandet av IKT. Teknisk innovation är när allt kommer omkring beroende av att det finns ett ekonomiskt klimat som främjar tillväxt. I detta sammanhang är användningen av intelligent logistik ett effektivt sätt att säkerställa att de europeiska produktionsanläggningarnas kostnader förblir konkurrenskraftiga. Det är också viktigt med en öppen och konkurrenskraftig marknad för elektronisk kommunikation.

Riktlinje nr 9. För att underlätta spridning och faktisk användning av IKT samt utveckla ett informationssamhälle som omfattar alla bör medlemsstaterna göra följande: 1. Främja utbredd användning av IKT i offentliga förvaltningar, små och medelstora företag och hushåll. 2. Fastställa de nödvändiga ramarna för förändringarna av organisationen av arbetet i ekonomin i samband med detta. 3. Främja en stark närvaro av den europeiska industrin i centrala segment inom IKT. 4. Främja utvecklingen av starka IKT- och innehållsindustrier samt väl fungerande marknader. 5. Säkerställa nät- och informations-säkerhet samt konvergens och driftskompatibilitet för att upprätta ett informationsområde utan gränser. 6. Främja utvecklingen av bredbandsnät, även i regioner där täckningen är bristfällig, för att utveckla kunskapsekonomin. Se också den integrerade riktlinjen "Främja flexibilitet i kombination med anställningstrygghet och minska segmenteringen av arbetsmarknaden med vederbörligt beaktande av den roll som tillkommer arbetsmarknadens parter" (nr 21).

Stärka den europeiska industriella basens konkurrensfördelar

Den minskade produktivitetstillväxten i EU på senare tid beror delvis på EU:s svårigheter att omorientera sin ekonomi mot sektorer med högre produktivitetstillväxt.

För att kunna öka och behålla sin ledande ekonomiska och tekniska ställning måste Europa förbättra sin förmåga att utveckla och marknadsföra ny teknik, bland annat IKT. De synergieffekter som kan uppnås genom gemensamma åtgärder på EU-nivå när det gäller forskning, regelverk och finansiering, i de fall där de enskilda medlemsstaterna på grund av utmaningarnas storlek eller omfattning inte ensamma klarar av att lösa marknadsmisslyckanden, bör analyseras och utnyttjas. EU har fortfarande inte kunnat utnyttja sin tekniska potential till fullo. Genom sammanslagning av den europeiska sakkunskapen samt utveckling av offentlig-privata partnerskap och samarbete mellan medlemsstaterna, när fördelarna för samhället är större än för den privata sektorn, kommer denna potential att kunna utnyttjas bättre.

Riktlinje nr 10. För att stärka den industriella basens konkurrensfördelar behöver Europa en solid industriell struktur på hela sitt territorium. Behovet att föra en modern och aktiv industripolitik förutsätter att den industriella basens konkurrensfördelar förstärks, bland annat genom attraktivare ramvillkor för både tillverkning och tjänster, samtidigt som det säkerställs att åtgärderna på nationell, transnationell och europeisk nivå kompletterar varandra. Medlemsstaterna bör göra följande: 1. Inleda arbetet genom att identifiera mervärdes- och konkurrensfaktorerna i centrala industrisektorer och ta itu med de utmaningar de ställs inför genom globaliseringen. 2. Även inrikta sig på utveckling av ny teknik och nya marknader. a) Detta innebär särskilt ett åtagande att främja nya teknikinitiativ som bygger på offentlig-privata partnerskap och samarbete mellan medlemsstaterna, som bidrar till att lösa marknadsmisslyckanden. b) Detta innebär även inrättande och utveckling av nätverk av regionala eller lokala företagsgrupper i hela EU med större medverkan av små och medelstora företag. Se också den integrerade riktlinjen "Förbättra förmågan att möta arbetsmarknadens behov" (nr 20).

Främja en hållbar resursanvändning

Om unionens framgång skall bli bestående beror också på om den tar itu med att lösa en rad frågor på resurs- och miljöområdet som, om de lämnas därhän, kommer att bromsa den framtida tillväxten. I detta sammanhang har utvecklingen på senare tid och utsikterna när det gäller oljepriserna understrukt hur viktig frågan om energieffektivitet är. Det är viktigt med en strategi för energieffektivitet för att minska den europeiska ekonomins känslighet för variationer i oljepriserna. Om unionen väntar ytterligare med att ta itu med dessa utmaningar kommer de ekonomiska kostnaderna för att vidta åtgärder att öka. Detta innebär exempelvis att det måste vidtas åtgärder för en mer rationell användning av resurser. Åtgärder på detta område är också viktiga när det gäller att ta itu med problemet med klimatförändring. I detta sammanhang är det viktigt att medlemsstaterna förnyar sina ansträngningar att fullgöra skyldigheterna enligt Kyotoprotokollet. Medlemsstaterna bör särskilt fortsätta kampen mot klimatförändring för att hindra den globala temperaturökningen från att överstiga den förindustriella nivån med mer än 2 °C, samtidigt som Kyotomålen uppnås på ett kostnadseffektivt sätt. Medlemsstaterna bör fortsätta sitt åtagande att stoppa förlusten av biologisk mångfald senast 2010, särskilt genom att införliva detta krav med annan politik, med tanke på den biologiska mångfaldens betydelse för vissa ekonomiska sektorer. Användningen av marknadsbaserade instrument, så att skadorna på miljön och de sociala kostnaderna bättre avspeglas i priserna, är av central betydelse i detta sammanhang. Främjande av utveckling och användning av miljövänlig teknik, miljötankande vid offentlig upphandling, med särskild hänsyn till små och medelstora företag, och avskaffande av subventioner och andra politiska instrument som har negativa effekter för miljön kan leda till ökad innovationsverksamhet i de berörda sektorerna och till ökade bidrag från dessa sektorer till hållbar utveckling. EU:s företag är till exempel bland de främsta i världen när det gäller att utveckla ny teknik för förnybar energi. I ett sammanhang där energipriserna hela tiden stiger och hoten mot klimatet ökar är det särskilt viktigt att kraftfullt uppmuntra till förbättringar av energieffektiviteten som ett bidrag till såväl tillväxt som hållbar utveckling.

Riktlinje nr 11. För att främja en hållbar resursanvändning och stärka synergier mellan miljöskydd och tillväxt bör medlemsstaterna göra följande: 1. Prioritera energieffektivitet och kraftvärme, utveckling av hållbara, inklusive förnybara energiformer samt snabb spridning av miljövänlig och miljöeffektiv teknik a) dels inom den inre marknaden, särskilt på transport- och energiområdet, för att bland annat minska den europeiska ekonomins känslighet för variationer i oljepriserna, b) dels gentemot resten av världen som en sektor med avsevärd exportpotential. 2. Främja att medel utvecklas till internalisering av externa miljökostnader och bryta sambandet mellan ekonomisk tillväxt och miljöförstöring. Dessa prioriteringar bör genomföras i enlighet med befintlig gemenskapslagstiftning och de åtgärder och instrument som föreslås i handlingsplanen för miljöteknik (ETAP), bl.a. genom a) att utnyttja marknadsbaserade instrument, b) riskfonder och medel för FoU, c) att främja hållbara produktions- och konsumtionsmönster samt miljötänkande vid offentlig upphandling, d) att ägna de små och medelstora företagen särskild uppmärksamhet och e) att reformera subventioner som har betydande negativa effekter på miljön och som är oförenliga med hållbar utveckling, i syfte att successivt avveckla dem. 3. Sträva mot målet att stoppa förlusten av biologisk mångfald senast 2010, särskilt genom att införliva detta krav med annan politik, med tanke på den biologiska mångfaldens betydelse för vissa ekonomiska sektorer. 4. Fortsätta kampen mot klimatförändring genom att uppnå Kyotomålen på ett kostnadseffektivt sätt, särskilt när det gäller små och medelstora företag. Se också den integrerade riktlinjen "Främja en tillväxt- och sysselsättningsorienterad samt effektiv resursfördelning" (nr 3).

Trots att de potentiella fördelarna med den inre europeiska marknaden är allmänt erkända går införlivandet av direktiven rörande den inre marknaden tyvärr fortfarande sakta. Dessutom genomförs eller tillämpas direktiven ofta inte på ett korrekt sätt, vilket framgår av de många överträdelseförfaranden som initierats av kommissionen. Medlemsstaterna måste samarbeta mera aktivt med varandra och med kommissionen, så att deras medborgare och näringsliv kan dra full nytta av lagstiftningen rörande den inre marknaden. Metoderna för offentlig upphandling skulle till exempel kunna förbättras betydligt. Dessa förbättringar skulle leda till att antalet offentliga tillkännagivna upphandlingar ökade. Ett mer öppet upphandlingsförfarande skulle dessutom leda till betydande budgetbesparingar för medlemsstaterna.

Riktlinje nr 12. För att utvidga och fördjupa den inre marknaden bör medlemsstaterna göra följande: 1. Påskynda införlivandet av direktiven rörande den inre marknaden. 2. Prioritera en striktare och bättre efterlevnad av lagstiftningen rörande den inre marknaden. 3. Undanröja kvarstående hinder för gränsöverskridande verksamhet. 4. Tillämpa EU:s bestämmelser om offentlig upphandling effektivt. 5. Främja en fullt fungerande inre marknad för tjänster, samtidigt som den europeiska sociala modellen bevaras. 6. Påskynda integrationen av finansmarknaden genom att handlingsplanen för finansiella tjänster genomförs och tillämpas på ett konsekvent och enhetligt sätt. Se också den integrerade riktlinjen "Förbättra förmågan att möta arbetsmarknadens behov" (nr 20).

B.2 Göra Europa till ett mer attraktivt område att investera och arbeta i

Europeiska unionens förmåga att locka till sig investeringar beror bland annat på hur stora och öppna dess marknader är, hur dess lagstiftning är utformad och vilken kvalitet dess arbetskraft och infrastruktur har.

Utvidga och fördjupa den inre marknaden

Den inre marknaden för varor är relativt väl integrerad, men marknaderna för tjänster är fortfarande, rättsligt eller i praktiken, ganska fragmenterade, och arbetskraftsrörligheten är fortfarande låg i Europa. För att tillväxt och sysselsättning skall kunna främjas och konkurrenskraften ökas måste den inre marknaden för tjänster fungera till fullo, samtidigt som den europeiska sociala modellen bevaras. Europeiska rådet har begärt att alla ansträngningar skall göras inom ramen för lagstiftningsprocessen för att uppnå bred konsensus om att arbeta för en inre marknad för tjänster. Undanröjandet av hinder för gränsöverskridande verksamhet skulle också medföra betydande effektivitetsvinster. En fullständig integrering av finansmarknaderna slutligen skulle öka produktionen och sysselsättningen genom att en effektivare fördelning av kapitalet skulle bli möjlig och bättre förutsättningar skulle skapas för finansiering av företag.

Sörja för öppna och konkurrenskraftiga marknader i och utanför Europa

Den öppna globala ekonomin erbjuder nya möjligheter till stimulans av tillväxt och konkurrenskraft för Europas ekonomi. Konkurrenspolitiken har spelat en central roll för att säkerställa lika villkor för företagen i EU, och den kan också bidra vid en granskning av det mer allmänna regelverket som omger marknaderna för att skapa villkor som möjliggör en effektiv konkurrens mellan företagen. De europeiska marknaderna kan öppnas ytterligare för konkurrens om den allmänna nivån på det återstående statliga stödet minskas. Detta måste åtföljas av en omfördelning av det återstående statliga stödet till förmån för vissa övergripande mål. Översynen av reglerna för statligt stöd bör ge ytterligare impulser i den riktningen.

Strukturreformer som underlättar marknadsinträde är ett särskilt effektivt medel för att öka konkurrensen. Sådana reformer är särskilt viktiga på marknader som tidigare var skyddade mot konkurrens på grund av konkurrensbegränsande beteende, förekomsten av monopol, överreglering (tillstånd, licenser, minimikapitalkrav, juridiska hinder, affärstidsregleringar, reglerade priser osv. kan hindra utvecklingen av ett effektivt konkurrensklimat) eller handelspolitiska skyddsåtgärder.

Genomförandet av redan överenskomna åtgärder i syfte att öppna nätindustrierna för konkurrens (på el- och gas-, transport-, telekommunikations- och posttjänstområdena) bör dessutom bidra till lägre priser generellt och till större valmöjlighet, samtidigt som tillhandahållandet av tjänster av allmänt ekonomiskt intresse för alla medborgare garanteras. Konkurrens- och tillsynsmyndigheter bör se till att det råder konkurrens på de liberaliserade marknaderna. Samtidigt måste ett tillfredsställande tillhandahållande av högkvalitativa tjänster av allmänt ekonomiskt intresse till rimliga priser garanteras.

Öppenhet utåt för handel och investeringar, även i ett multilateralt sammanhang, genom ökning av både export och import är en viktig stimulans för tillväxt och sysselsättning och kan därigenom förstärka genomförandet av strukturreformer. Ett öppet och starkt system för globala handelsregler är av avgörande betydelse för den europeiska ekonomin. Ingåendet av ett ambitiöst och balanserat avtal inom ramen för Doharundan, samt utarbetandet av bilaterala och regionala frihandelsavtal, bör leda till att marknaderna i ännu högre grad öppnas för handel och investeringar och därmed bidra till att öka den potentiella tillväxten.

Riktlinje nr 13. För att säkerställa öppna och konkurrenskraftiga marknader inom och utanför Europa samt utnyttja globaliseringens fördelar bör medlemsstaterna prioritera följande: 1. Avlägsnande av rättsliga hinder, handelshinder och andra hinder som obefogat står i vägen för konkurrens. 2. Ett effektivare genomförande av konkurrenspolitiken. 3. En selektiv undersökning av marknader och regleringar från konkurrens- och tillsynsmyndigheternas sida i syfte att identifiera och undanröja hinder för konkurrens och marknadsinträde. 4. En minskning av statligt stöd som snedvrider konkurrensen. 5. En omfördelning av stödet till förmån för vissa övergripande mål som forskning, innovation och bättre utnyttjande av humankapitalet samt väl identifierade marknadsmisslyckanden, i enlighet med de kommande gemenskapsramarna. 6. Främjande av öppenhet utåt, även i ett multilateralt sammanhang. 7. Fullständigt genomförande av de överenskomna åtgärderna för att öppna nätindustrierna för konkurrens, så att effektiv konkurrens säkerställs på de integrerade europeiska marknaderna. Samtidigt spelar tillhandahållandet av effektiva tjänster av allmänt ekonomiskt intresse till rimliga priser en viktig roll i en konkurrenskraftig och dynamisk ekonomi.

Förbättra den europeiska och den nationella lagstiftningen

Marknadslagstiftning är nödvändig för att skapa ett klimat där affärstransaktioner kan äga rum till konkurrenskraftiga priser.

Den tjänar också till att korrigera icke-fungerande marknader eller till att skydda marknadsaktörerna. De samlade verkningarna av lagstiftningen kan emellertid medföra betydande ekonomiska kostnader. Det är därför nödvändigt att lagstiftningen är väl utformad och proportionerlig. Kvaliteten på de europeiska och nationella regelsystemen är ett gemensamt åtagande och ett delat ansvar på såväl EU-nivå som medlemsstatsnivå.

När lagstiftning utarbetas eller revideras bör medlemsstaterna systematiskt bedöma de kostnader och fördelar som är förbundna med lagstiftningsinitiativen. De bör förbättra lagstiftningens kvalitet samtidigt som målen bevaras. Detta innebär samråd med berörda aktörer. I kommissionens strategi för en bättre lagstiftning görs en noggrann bedömning av de ekonomiska, sociala och miljömässiga konsekvenserna av ny eller reviderad lagstiftning, för att identifiera eventuella avvägningar och synergieffekter mellan olika politiska mål. Dessutom undersöks om den befintliga lagstiftningen kan förenklas, och dess inverkan på konkurrenskraften bedöms. Slutligen håller en gemensam metod för bedömning av de administrativa kostnaderna för ny och befintlig lagstiftning på att utarbetas. Medlemsstaterna bör fastställa system för förenkling av den befintliga lagstiftningen. De bör ha ett omfattande samråd om kostnaderna för och fördelarna med sina lagstiftningsinitiativ eller sin brist på agerande, i synnerhet när det innebär avvägningar mellan olika politiska mål. Medlemsstaterna bör också se till att lämpliga alternativ till lagstiftning beaktas till fullo.

Betydande förbättringar av regelsystemet kan därför uppnås genom att de kostnader och fördelar som är förbundna med lagstiftningen beaktas, inklusive de administrativa kostnaderna. Detta är särskilt viktigt för små och medelstora företag, som vanligtvis endast har begränsade resurser till sitt förfogande för det administrativa arbete som de åläggs genom både gemenskapslagstiftningen och den nationella lagstiftningen.

Riktlinje nr 14. För att skapa ett mer konkurrenskraftigt företagsklimat och stimulera privata initiativ genom bättre lagstiftning bör medlemsstaterna göra följande: 1. Minska den administrativa börda som åläggs företagen, särskilt för små och medelstora företag och nystartade företag. 2. Förbättra kvaliteten på befintlig och ny lagstiftning, samtidigt som målen bevaras, genom en systematisk och rigorös bedömning av de ekonomiska, sociala (inklusive hälsomässiga) och miljömässiga konsekvenserna, samtidigt som medlemsstaterna beaktar och bättre mäter den administrativa börda som är förbunden med lagstiftningen, samt effekterna på konkurrenskraften, även i samband med verkställigheten. 3. Uppmuntra företag att utveckla sitt kollektiva sociala ansvar.

Europa behöver bli bättre på att utveckla sin entreprenörsanda och behöver fler nya företag som är villiga att ge sig in på kreativa eller innovativa projekt. Studier i entreprenörskap på alla utbildningsnivåer bör stödjas, och den kompetens som behövs bör tillhandahållas. Entreprenörskapsdimensionen bör införlivas med processen för livslångt lärande från skolan och framåt. Partnerskap med företag bör därför uppmuntras. Bildandet av företag och deras tillväxt kan också uppmuntras genom att tillgången till finansiering förbättras och de ekonomiska incitamenten förstärks, bland annat genom att skattesystemen anpassas så att framgång belönas, lönebikostnaderna minskas och den administrativa bördan för nystartade företag minskas, särskilt genom att relevanta stödtjänster för företag tillhandahålls, särskilt för unga företagare, till exempel inrättande av systemet med "en dörr in" och stimulans av nationella stödnätverk för företag. Särskild vikt bör fästas vid att underlätta ägarskifte och förbättra förfarandena för undsättning och omstrukturering av företag, särskilt genom en effektivare konkurslagstiftning.

Riktlinje nr 15. För att främja en mer företagavänlig kultur och skapa ett gynnsamt klimat för små och medelstora företag bör medlemsstaterna göra följande: 1. Förbättra tillgången till finansiering, för att främja företagets bildande och tillväxt, särskilt mikrokrediter och andra former av riskkapital. 2. Stärka de ekonomiska incitamenten, bland annat genom att förenkla skattesystemen och minska lönebikostnaderna. 3. Stärka små och medelstora företags innovationspotential. 4. Tillhandahålla relevanta stödtjänster, till exempel inrättande av systemet med "en dörr in" och stimulans av nationella stödnätverk för företag, i syfte att främja nyföretagande och tillväxt i enlighet med stadgan för småföretag. Vidare bör medlemsstaterna förstärka utbildningen i entreprenörskap för små och medelstora företag. De bör också underlätta ägarskifte, vid behov modernisera sin konkurslagstiftning och förbättra sina förfaranden för undsättning och omstrukturering av företag. Se också de integrerade riktlinjerna "Främja en tillväxt- och sysselsättningsorienterad samt effektiv resursfördelning" (nr 3) och "Underlätta alla former av innovation" (nr 8, 22 och 23).

genom att transportkostnaderna minskar och marknaderna blir större. Den pågående liberaliseringen av de europeiska nätin-
dustrierna främjar dessutom konkurrens och bidrar till effektivitetsvinster inom dessa sektorer.

När det gäller framtida investeringar i europeisk infrastruktur bör genomförandet av de 30 prioriterade transportprojekt som fastställts av Europaparlamentet och rådet i riktlinjerna för de transeuropeiska transportnäten (TEN), genomförandet av de gränsöverskridande snabbstartprojekt för transport, förnybar energi och bredbandskommunikation och forskning som fastställts inom ramen för det europeiska tillväxtinitiativet och genomförandet av de transportprojekt som stöds av Sammanhållningsfonden betraktas som prioriterade. Flaskhalsar i ländernas infrastruktur måste också åtgärdas. Lämpliga prissättnings-system för infrastrukturen kan bidra till att denna används på ett effektivt sätt och till att en hållbar jämvikt uppnås mellan transportsätten.

Riktlinje nr 16. För att utvidga, förbättra och sammanlänka den europeiska infrastrukturen och slutföra prioriterade gränsöverskridande projekt, med det särskilda syftet att uppnå en högre grad av integration av de nationella marknaderna inom det utvidgade EU, bör medlemsstaterna göra följande: 1. Utveckla tillfredsställande villkor för resurseffektiva infrastrukturer för transport, energi och IKT, med prioritering av de infrastrukturer som ingår i TEN-näten, genom att komplettera gemenskapsmekanismerna, särskilt i gränsöverskridande avsnitt och randområden, eftersom det är en väsentlig förutsättning för att nätindustrierna skall kunna öppnas för konkurrens. 2. Överväga utvecklingen av offentlig-privata partnerskap. 3. Undersöka frågan om lämpliga prissättningsystem för infrastrukturen för att säkerställa en effektiv användning av infrastrukturer och utveckling av en hållbar jämvikt mellan transportsätten, med tonvikt på teknikövergång och innovation och med vederbörlig hänsyn till miljökostnaderna och konsekvenserna för tillväxten. Se också den integrerade riktlinjen "Underlätta spridningen och en effektiv användning av IKT och bygga upp ett informationssamhälle som omfattar alla" (nr 9).

Utvidga och förbättra den europeiska infrastrukturen

En modern infrastruktur är en viktig faktor som påverkar hur attraktiv en plats är. Den underlättar rörligheten för personer, varor och tjänster i hela unionen. En modern infrastruktur för transport, energi och elektronisk kommunikation är en viktig faktor för att Lissabonstrategin skall få ny kraft. Sammankopplade och driftskompatibla transeuropeiska nät bidrar till att främja internationell handel och ge liv åt den inre marknaden,

Utfärdat i Bryssel 12 juli 2005.

På rådets vägnar

G. BROWN

Ordförande